

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 frt — kr. Negyedévre 1 frt — kr.

Fél évre 2 frt — kr. Egyes szám ára 8 kr.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket a kiadóhivatal jutányos áron vesz fel.

Felelős szerkesztő és kiadó

S Z I L B E R J Á N O S.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizetések, hirdetések, közlemények intézendők.

Hol vagy országgyűlési képviselőnk?

Midőn a mi nagyjaink elindultak felkeresésedre, nem azt tüzték ám azok célul maguk elé, hogy e szegény elhagyott városnak érdekeit ki fogja méltóan képviselni s hogy ő elég alkalmas ember lesz-e mind azon magasztos hivatalukat kellőképpen megoldani, mi érdekével oly szorosan fűződik össze, hanem az, hogy benned megtalálják azt az embert, ki az itteni viszonyokkal ismeretlen s így könnyen félrevezethető arra, hogy saját egyéni érdekeiket a közérdek fölé helyezték.

Több cikluson keresztül már figyelemmel kísértük, hogy a megválasztott képviselő, midőn kötelességének véleget tenni, lejön választói közzé, hogy beszámoljon a választóknak az országában tett közreműködéséről, azon klik emberek kik fojton azzal hivatkoznak, hogy az elért eredmény s dicsőség kizárólag az ő személyükhöz fűződik, már a pályaudvarnál megragadják az alkalmat s szóhoz sem engedik jutni a képviselőt, hanem a már előre kifőzött terv alapján viszik a kir. tanácsos ur megközelíthetetlen, hatalmas védbástyákkal körülvett lakására, intő például annak, hogy minden ember távol tartsa magát, mert a képviselő az ő felfogásuk szerint nem az egész közönségé, hanem azon egy néhány

lejárt dicsőségü, a nép átkával telt egyneké; kik ott körül rajongják.

Igen, vannak itt egyes felfogadott bérenczek, kik személyednek eddigi szerepléséből annyi dicsőséget imputálnak, hogy, ha, netalán tudomásodra jönne, mint olyan egyén kit érdemtellenül magasztalnak, mely jobb meggyőződésével ellenkezik, Önmagad tiltakoznál ellene.

De eltekintve mindentől, akár tétel szolgálatot, akár nem a város érdekében; mint képviselő az országában fungáltál, tehát mi, mint választóid annyit minden áron megkövetelhetünk, innen, onnan már egy éve lesz, hogy megválasztottunk s még nem tartottad kötelességednek, bennünket magas megjelenéssel szerencsételni s egyben felvilágosítás adandó az elért sikerek s kellő kudarcok valása mellett letárgyalt ügyekről.

Mi ugyan határozottan meg vagyunk győződve, hogy eddigi képviselőségedhez semmi pozitív eredmény nem fűződik, mert azt a tényt, hogy az iskolák államosítása a te hathatós közreműködésednek volna köszönhető; csak azok hirdetik fenn, kik álnok ravasz módon, személyed öncéljaik megvalósítására célozzák felhasználni.

Tudva levő dolog, hogy a képviselőválasztás előtt már a miniszteriumnál elvben ki volt mondva, hogy a csongrádi iskolák államosítva lesznek s így

csak annak mielőbbi megvalósítása körül tett fáradozásaid lehet eredményül felemlíteni, mert azt senki, de tenne sem hiheted el, hogy a miniszter ur Ö nagyméltóságát az legkevésbé befolyásolta volna elhatározásában, hogy Csongrád kit s milyen politikai magatartást követő országgyűlési képviselőt fog választani. Mert nézetünk szerint akármilyen befolyással rendelkezék is egy országgyűlési képviselő, első sorban az ország pénzügyi viszonyai lesznek mérvadók arra, hogy az előterjesztett indokolatlan, talán csak magánérdekű jelleggel bíró kérelmek a személyre való tekintetből mennyire s hogyan teljesíthetők.

Különböző célunk csak az, hogy röviden tudomásodra adjuk, hogy, mi választók, midőn az ismételt félrevezetésnek felültünk s politikai meggyőződésünket a szegre akasztottuk; tettük azt azért, mert városunk érdeke határozottan azt parancsolta, hogy egy befolyásos kormánypárti képviselőt válasszunk, — ki nem szorosan vett országos, de városunkat érdeklő fontosabb ügyekkel fog foglalkozni.

Ha tehát azon kellemes helyzetben juthatnánk, hogy a személyes érintkezés bennünket sürűben össze hozza, úgy rá is mutatnánk mindazon nagy haderővel bíró fontos közügyekre, melyek bennünket oly közelről érdekelnek.

A TISZAVIDÉK TÁRCZÁJA.

A csillagát . . .

A csillagát a szemednek!
De megártott a szívednek . . .
Addig-addig kacsintgattál,
A mig elbolondítottál.

Azt dalolja egy kis madár,
Hogy te hozzám hüllen vagy már;
Azt is bugja keservesen,
Hogy nem szeretted sohasem.

Hogyha elnyel a sir szája,
Hullatsz-e majd könnyet rája?
Jól esik majd a szívednek
Mert a sirban is szeretlek.

Somlyó Sándor.

A bosszuálló zongoramester.

Irta: Sziklay János dr.

Döme Fridolin a mi kis városunk zongora mestere dévajtréfáiról volt ismeretes. Elismerték róla, hogy kitűnő tanító, de azt is tudták, hogy van egy nagy hibája: kényes, érzékeny, és a ki megbántja, annak visszaadja a kölcsönt kamatostul.

Ha némelyek szemére vetették, hogy kö-

vetelő, annyit kíván, hogy a méltóságos ur, a főispán sem többet, rendesen azt felelte:

— Megkövetelem hát, hogy megtiszteljenek. Méltóságos ur mindenki lehet véletlenül, ha annak születik, vagy főispánnak protegálják, de művész nem. Annak külön kell születnie. A méltóságos ur meebgcsül, de ez a sok fennhéjázó geutry, nagyralátó burger azt hiszi, hogy olyan mesterember vagyok, mint a csizmadia. Nem adhatok másképen tekintélyt magamnak, csak úgy, ha lenézésre gorombasággal felelek. Akkor van becsületem. A ki nem adja meg azt a tiszteletet, a mi megillet, annak hátat fordítok s nem megyek feléje többet. Tanítsa a gyereket a Mancs Jankóval.

Mancs Jankó egy szegény, ügyefogyott, félbemaradt tanító volt, a ki annyit értett a zongorához, a mennyi az orgonálásból a képzőintézetben ragadt rája. Vagy annál is kevesebbet, mert hiszen ott sem tanult sokat, s a mit tudott, azt is elfelejtette. Ámde azért büszkébb volt a maga tudására, mint Döme Fridolin, a két konzervatóriumot dicsérettel végzett művész, a ki ezért volt kénytelen abbahagyni, a művészi pályát, mert egy hideg télen megdermedt két uja s többé virtuóz játékra nem lett volna alkalmas. S mert a fővárosban nyakig uszik mindenki a kolduscsináló konkurencziában, elfogadta néhány ismerősének meghívását, s lement a vidéki városba, a

hol az előkelő családok elégedetlenek voltak Mancs Jankóval.

Dolga csakhamar jól folyt. Pajkos tréfái még inkább kedveit és szívesen látottá tették azokon a helyeken, a hol kimélni tudták érzékenységet. Hiszen minden művészi lélekben van bizonyos hiúság, e nélkül mi is ösztökölne? Tessék tehát számot vetni a magasabb értékű lelkek e csékely hibájával.

A főispánék tudták legjobban méltányolni. Sőt az igazat megvallva, kényeztettek is. Nagy ebéd vagy estély nem eshetett meg náluk ő nélkül. Szinte örültek, hogy vendégeiknek ilyen művészt mutathatnak be s az ő felügyelete mellett produkálhatják magukat a méltóságos kisasszonyok. A főispáné, ha nem is tetszett neki, de kénytelen volt mosolygással fogadni azt a tréfát, melyet az asztalnál a házi orvossal követett el.

A házi orvosnak ugyanis az volt a szokása, hogy a hol vendégségben volt hivatalos, nona gyermekei nem voltak, mindig vitt csemegét haza a „mamának,” vele együtt koros élettársának. Ismerték már a gyengéjét s a házi asszonyok maguk raskogattak össze egy papírhüvelybe édességet meg gyümölcsöt, mintha csak egy rajkis gyermek kutatta volna otthon a zsebjeit. Nos egyszer a Döme Fridolin krémet csempészett az orvos zsebjeibe. A vastag

— **Tanulmányutak.** A földmivelségi miniszter a következő tanulmányutakat végezteti a nyár folyamán: A brüsszeli nemzetközi kiállítás zsűrijébe Ortlik Iván és Förster Kálmán osztálytanácsosok, a kiállítás főként közegészségügyi mérnöki szolgálatot illető részének tanulmányozására pedig Farkas Kálmán miniszteri főmérnök ment ki. Az 1897. év augusztus hónapban Moszkvában rendezendő nemzetközi geológiai kongresszuson Böckh János osztálytanácsos a földtani intézet igazgatója és a moszkvai nemzetközi orvosi kongresszuson Rätz István dr. az állatorvosi akadémia tanára vesznek részt. A gazdasági tanintézetek személyzetéből Lihart György akadémiai tanár és Vörös Sándor, a kolozs-monostori gazdasági tanintézet igazgatója. Németországban a gazdasági főiskolák szervezetének; Lovassy Sándor a keszthelyi gazdasági tanintézet tanára a németországi és franciaországi tanintézeteknek, Kerpely Kálmán a debreczeni gazdasági tanintézet tanára, a dohánytermelésnek s az ezzel kapcsolatos kérdéseknek Németországban és Hollandiában való tanulmányozására utaztak ki. Károlyi Dezső a keszthelyi gazdasági tanintézet tanára, Ausztriában, Csehországban a mezőgazdasági szakoktatási és kísérleti ügyet tanulmányozza. Rűde Károly, a budapesti kertészeti tanintézet kertésze, a hamburgi virág és gyümölcs kiállítást szemléli meg, hová báró Malcomes Jeromos osztálytanácsos és Pirkner János országos állattenyésztési főfelügyelő a németországi mezőgazdasági vándorkiállítás és mezőgazdasági kísérleti szakintézetek tanulmányozása céljából tett utjokról csak nem régen tértek vissza. Nagy Vincze országos tejgazdasági felügyelő és Keller Gyula segédtanár a stockholmi kiállításra voltak s utóbbi valamint az ösztöndíj mellett Svédországba és Dániába küldött Faber Sándor ösztöndíjas gazdasági segéd a svéd és dán mezőgazdasági szakoktatást is tanulmányozza. A külföld állategészségügyi intézményeinek megismerésére kiküldöttek közül Ujhelyi Imre gazdasági akadémiai tanár és Suschik Richárd intéző mostanában tértek vissza németországi és dániai utjokból, hol úgy ók mint a még Dániában időző Kardevan Ernő állami állatorvos a tuberkolózis gyógyítását tették megfigyelésük tárgyává. Rajtuk kívül Marek József állami állatorvos egy évi tanulmány uton van a nyugateurópai államokban s főként mikroszkopiai vizsgálatokkal foglalkozik. A különböző szőlőbetegségek megismerése és gyógyítása valamint egyéb ebbe a körbe vágó kérdések tanulmányozása végett Kövessi Ferencz szőlészeti és borászati felügyelő a franciaországi Montpellierben időzik; Német József miniszteri

segédtitkár Német-Francia és Angolországban valamint Belgiába a mezőgazdasági közigazgatás és a mezőrendőrség tanulmányozására küldetett ki; Szántó Menyhért miniszteri titkár, a hitel és szövetkezeti ügy újabb fejleményeit Németországban tanulmányozandja; ifj. Tolnai Lajos és Zetl Ágostou az országos meteorológiai intézet két tisztviselője az időjárás tanulmányozása végett jelenleg Amerikában időznek; végül Turzson János erdészakadémiai tanár-egyrészt ismeretei gyarapítása, másrészt az ottani erdészeti kísérleti ügy tanulmányozása végett a müncheni egyetemmel kapcsolatos erdészeti akadémiát látogatja.

Ujdonságok.

— **Bucu.** Főtemplomuk N. B. Asszony napjára szenteltetvén fel, az itt e napon tartani szokott bucu-uapi, ünnepi szent misék ez alkalommal is a szokásos pompával fognak a Mindenhatóak bemutatatai. Minden évben nagyszámú vendégek szoktak ez alkalommal városunkba érkezni, a szomszédos városokból. Ez alkalommal a kedvező időjárás folytán a szokottnál is nagyobb számú bucusok érkeznek, kik a szent misék meghallgatása után indulnak csak vissza otthonuk felé.

— **Halálozás.** Ludrovay Tóth István nyug. mérnököt súlyos csapás érte; szeretett neje szül. Mészáros Mária életének 64. évében rövid szenvedés után elhalálozott. A család ez alkalomból a következő gyászjelentést adta ki: Ludrovay Tóth István Arad szab. kir. város nyug. mérnöke és fia Lajos, ugyszintén nevelt gyermekei: Turi Erzsébet és Mészáros Dénes, valamint testvére Mészáros Károly és neje Szabó Zsófia és nevelt lányuk Szvoboda Jolán és az összes rokonság nevében mély fájdalomtól megtört szívvel tudatják a feledhetlen jó szívű anyja és szerető testvér Ludrovay Tóth Istvánné szül. Mészáros Mária folyó évi augusztus hó 11-én dél után 1 óraker, életének 64-ik, boldog házasságának 18-ik évében, rövid szenvedés és a halotti szentségek felvétele után történt gyászos elhunytát. A boldogult hült teteme a róm. kath. vallás szertartásai szerint f. hó 12-én d. u. 6 óraker fognak saját házából az örök nyugalom helyére tetetni. Az engesztelő szent mise áldozat f. évi augusztus hó 13-án reggeli 8 óraker fog a Mindenhatóak bemutatatai. Béke és áldás lengjen a halálban is a szeretetnek drága porai felett! Csongrád, 1897. évi augusztus hó 11-én.

— **Táncmulatság Szentesen.** A szentesi iparos-íjakk önképző köre f. évi augusztus hó 20-án jótékony célú táncmulatságot rendez a Széchenyi-ligetben felállított díszes sátorban. A bizonyára népes zártkörű mu-

latságot nagy népünnepély előzi meg, mely ugyancsak a Széchenyi-ligetben fog tartatni. A népünnepély műsora igen sok érdekes látványoságot ígér csekély 20 belépti díjért.

— **Községi közgyűlés.** Községi képviselő testületi közgyűlés tartatik f. hó 17-én a község-háza tanácstermében. A közgyűlési meghívó 23 tárgyat ölel fel, melyeknek miként történt elintézéséről jövő számunkban fogunk megemlékezni.

— **Gazdasági bál** tartatik f. hó 15-én a „Pannónia” szálloda összes helyiségeiben. A tekintélyes számú ifjakból álló rendezőség oda látszik törekedni, hogy multságuk minél látogatottabb legyen. A belépti díj személyenként 40 kr.

— **Nincs többé vénleány.** Az emberiség legszerencsétlenebb teremtménye kétségkívül a vénleányok. Az élet legbecsesebb gyönyörösegei nélkül, sivar magányosságban, megfosztva női hivatásuk teljesítésének lehetőségétől, senyvednek, hervadoznak ezek a boldogtalan teremtmények, áldozatai annak a rideg ténynek, hogy a világon több a nő mint a menyői a férfi. Sorsukkal nem törődik senki, elhagyottságukban a guyy és karrikatura örökös ezéltáolái. Ezekre akar segíteni, mint a chigagói „Insurancý Presse” írja, egy alakulóban levő biztosítási társaság, a melynek létesítésére 13 ismert amerikai milliómos ált. össze. Az új intézet leány-klienseinek, a kik 10 éves korukban biztosítják magukat, ha 30 év alatt férjhez nem mennek, jelentékeny tőkét biztosít. A veszteségek ellen lesz azonban az intézetnek egy házasság-közvetítő alosztálya is a melynek tisztviselői és tisztviselő női minden amerikai élelmességüket latba vetve azon fognak működni, hogy a biztosítottak előnyös „partikat” csináljanak. Ha az nem használna, ott a magas biztosítási összeg mint hozomány, melynek segítségével a mai praktikus világban a negyven éves hajdón is könnyen kaphat férjet; végső esetben pedig biztosítva volna részére öreg napjaira a nyugodt megélhetés. Az életrevaló eszme tehát hatalmas biztosítékot nyújt a párta ellen. A leányok aligha bánnák, ha Európában is minél hamarabb találna követőkre.

— **Hangverseny** volt a múlt szombaton a városi népkörben, melyet a vidéken tanuló csográdi ifjak rendeztek. A hangverseny táncmulatsággal egybekötve tartatott meg. A közre működők által elért sikerrel jövő számunkban számolunk be.

— **Röser tan- és nevelőintézetét** Budapestben, mely felső kereskedelmi iskolát foglal magában, a t. szülők figyelmébe ajánljuk. A felső kereskedelmi tanintézet teljesen egyenrangú a kereskedelmi akadémiákkal. *Érettségi bizonyítványai az egyéves önkéntes katonai szolgálatra képesítelnek.* Ezen legrégebbi intézetet eddig 14211, múlt évben pedig 434

papírhüvely lassan-lassan átázott meuetközben s a vendégsereg nagy multságára a doktor ur csepegő kabátszárnyal vonult végig az utcán.

De megharagudni — legalább nyilvánosan — még sem mert a doktor, mert tartott tőle, hogy a következő alkalomkor még vastagabb porcióban kapja a tréfa folytatását.

Döme Fridolin éveken át ugyanegy házban lakott. Egy fűszerkereskedőnek piaci házában épült toldalékban, melynek ablakai a kertekre nyitak. A két ház sor közt terülő széles kertek virágos, lombos völgyként nyultak el, a meddig csak a szem látott. Azért szerette ezt a lakást, mert ebben ment maradt az utcái zajtól, s ha fáradtságos lezckéi után visszavonult, édes illattal telt friss levegő áradt be ablakán, madárcsicsergés szállt feléje a profán lárma helyett. Megfeledezett a közönséges világról.

A fűszerkereskedőnek leányát is ő tanította, amióta fölseperedett. Ugy két esztendő óta. A kisasszony a Bézi ur leányának tudván magát, a kit pénze mellett bizonyára akkor is elvesznek, ha nem tud zongorázni. A tőle kitelhető butasággal és lustasággal kinozta a szegény mestert.

— Hallja Döme ur, maga nem törődik eleget a leánnyommal, mondá egy nap neki az apja.

— Ki volt az a csacsi, a ki azt mondta?

— No, no. Én úgy veszem észre.

— Nyissa ki a szemét. Én nem önthetek bele több észet, mint a menyijje van, a szorgalmra meg eleget intem, de mit tehetek róla, ha nem fog rajta.

— Még a Maucs Jankótól is tanult volna annyit, a menyit tud.

— Az már bizonyos. A menyit ő tanul, azt megtanulhatja akár a maga segédjétől is.

— Hallja Fridolin ur, maga nagyon goromba ember.

— Meglehet. Maga megczibálja az inas fülét, ha valamit nem tesz meg vagy rosszul teszi. Én nem tehetem ezt a kisasszonnyal. Megmondom hát a véleményemet annak, a ki az oka a kisasszony képességének meg a viseletének.

— Nos hát ki az oka?

— Vagy az anyja vagy az apja. De inkább azt hiszem, hogy az apja.

— A fűszeres olyan lett mint a pulyka.

— Maga pokrócz. Nem akartam hiúni, de most már látom. Most már elhiszem, hogy úgy nyilatkozott valahol.

— Mit nyilatkoztam?

— Hogy leányom számár apának csacsi fia.

— Mit kell azt magának elhiúni? Megmondom magam is. Ha nem tetszik kereszenek más mestert, én megutam a vesződést.

Ott hagyta az órát.

S nyomban a háziur felmondott neki.

— No hát igazam volt. Micsoda butaság?

— Mondá magában. — Miköze a magán órának a lakáshoz? Kap-e olyan lakót valaha, mint én voltam?

Nem kapott az bizonyos. Éppen a negyedév utolsó napján vette ki egy nyolcz gyermekes asztalos. No lesz gyönyörűsége a büszke házi urnak. Asztalos műhely és nyolcz gyermek. De úgy kell neki.

A mikor aztán hurezokodott Döme Fridolin, irásztalának lomját előszedve, egyszerre örömkialtásba tört ki.

— No most megfogtam az ipszét! Várj, még drágább lesz nekem a leczke!

Összerakva álltak szép rendben a házbér nyugták. Egyet sem dobott el. Pusztá véletlenségéből. Most eszébe jutott, hogy jól megfaggathatja vele a dölfös boltost. Csak be kell adnia az adóhivatalba. Nincs egyen sem bélyeg. Nem tartotta szükségesnek a fűszeres, hiszen ismerősök közt maradt.

— Pár nap mulva már megkapta a fizetési meghagyást a fűszeres.

Nem azt a pár forintot röstelte, hanem azt, hogy őt, mint városi bizottsági tagot, a korrektség predikátorát, a takarékpénztár egyik igazgatóját bélyeg csonkítás miatt megbírságozzák.

Igy muzsikálta el jó hírét, mert diszharmonióba keveredett a muzsikussal.

tanuló látogatta. A tanulók kívánatra az iskolával kapcsolatos *nevelő internátusba is felvételt*nek. Bővebb értesítést szívesen küld Róser János igazgató Budapestén.

— **Augusztus 13.** A világi fegyverletétel napjának az elmúlt héten volt a negyvennyolcadik évfordulója, néhány évvel ezelőtt még nagy összejövetelek voltak a nap emlékeztetőre különösen a fővárosban s alig akadt a sok különböző asztaltársaság között olyan, mely a szomorú esemény emléknapját meg nem ülte; most azonban a nagy katasztrófa emlékeztetőnek megszentelése mindenütt elmaradt. Nem történt semmi, mi a világi fegyverletétel emlékét felelevenítette volna.

— **Szerencsétlenül járt család.** Pécsi Dániel dr. turkevei orvos egész családjával látogatába volt egy rokonánál Szentesen Götzl Bertalan drnál. Pár napi tartózkodás után Pécsi elhatározta, hogy családjával együtt átjöj hozzá sőt akarta itt meglátogatni. Kocsira ült tehát feleségével, két gyermekével és a kisebb fiú dajkájával. A kompon már átjutott a fogat a kilenczesi gátkoronán levő műntra, a mikor a lovak egy szemben vontatott cséplőgéptől megbokrosodtak és olyan szerencsétlenül borították fel a kocsit, hogy az a magas töltésről a bennülőkkel együtt a mélységbe zuhant. Pécsi orvos vállperczeu. nyakán, szeméin, a felesége az arczán szevedtek súlyos zúzódásokat, a nagyobbacska fiúnak mindkét lába eltört, fejét a hintó beszakította, a dajkának a keze marjult ki s csak a kocsis és a két éves kis leány menekültek meg s katasztrófából teljesen sértetlenül.

Külföldi zugkiállítások. (Ovás az iparosoknak.) A kereskedelemügyi miniszter ma érkezett leiratában értesíti a szegedi kereskedelmi és iparkamarát, hogy újabb ismételt panaszok érkeztek hozzá, hogy egyes ügynökök külföldi hirdetések segítségével iparosainkat külföldön folyamatban levő ugynevezett zugkiállításokra kiállítóul megnyerni igyekeznek különösen azzal a biztatással hogy befolyásukkal módjukban van az illető kiállító részére a legmagasabb kitüntetés biztosítani. Ilyenkiállítás tartatnak ez idő szerint Marseillen és Londonban is. Iparosaink értelmisége tisztában van ugyan azzal, hogy a különféle látványosságokkal kapcsolatban nagy zajjal rendeztetni szokott hasonló zugkiállítások kizárólag egyes magánvállalatok nyereszkesedési céljainak előmozdítására tartatnak s így ezen kiállítások inkább csak egyes tapasztalatlan iparosok hiúságának és reklámvadászatának kizsákmányolására törekcsenek, de ma már mindenki tudja azt is, hogy az ilyen nem állami, sem más hatósági védnökség alatt nem álló kiállításokon elnyert érem vagy oklevél semmiféle értékkel nem bír s ennél fogva az ilyen kitüntetés teljesen alkalmas arra, hogy az illető kiállító cégét nevetségessé tegyék s így üzleti jó hírnevét is aláássa. Fölhívja azért a kamara az iparosok és egyesek figyelmét, hogy mielőtt bármi néven nevezendő kiállításban való részvételre magokat elhatároznák, ebbeli szándékukat vagy a kamarában, vagy más iparos önkormányzati testületbe hozzák nyilvánosságra, hogy ekként őket a kiállítások felől tájékoztatni lehessen. A kereskedelemügyi miniszter ur pedig a maga részéről kijelenti, az oly kiállításokat, amelyek állami vagy más hatósági védnökség alatt állanak, amelyeken való részvétel ennél fogva a körülményekhez képest az illetők figyelmébe ajánlani lehet: jövőre esetről esetre az összes kamarákkal közölni fogja, hogy a kamarának ekként módjában lesz az illetőket mindazon kiállításoktól visszatartani, amelyeken való részvétel teljesen czéltalan, amenyiben azok az ipar érdekeinek csak közönséges nyereszkesedési vállalatok.

— **Közigazgatási bizottság.** A vármegye közigazgatási bizottsága f. hó 23-án tartja augusztus havi rendes ülését. Ugyanaz nap ülésez a gyámügyi felelősségi hatóság is.

— **A rozs termés miatt világszerte nagy aggodalom van.** Hivatalos uton járja be a világot a hír, hogy Oroszországban a kormány gabona kiviteli tilalmat szándékozik kibocsájtani mert más különben ott már újév táján gabonahiány állana be.

— **A legszebb látványosság Magyarországon** ez időszerint a Budapest székes-fővárosban a „Feszty-féle magyar körképtársaság“ városligeti palotájában kiállított „Krisztus a keresztfán és Jeruzsálem“ című óriási körkép, melynek megtekintését méltán ajánljuk a fővárosba ránduló olvasó közönségünk figyelmébe. A belépti díj ugyanannyi

mint a múlt évben ugyanott kiállított „Magyarok bejövetele“ körkép megtekintésénél volt: személyenként 50 kr, csoportos előre jelzet látogatásnál 30 kr.

Foulard-selymeket 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai, stb. a legújabb mintázzal és színekben, u. m. fekete fehér és színes Henneberg-selymet 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, koczkázott, mintázott damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőségben, 2000 szín és mintázzal stb.) a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva mintákat postafordultával küld: **HENNEBERG G** (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára **Zürichben.** Svájcba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Irodalom.

Andrée az északi sarkon lebeg, ha ugyan még szerencsétlen véget nem ért, mert hát nagyon veszedelmes dologba vágta a fejszjét. Minden esetre azonban nemes a czél, amit maga elé tűzött, s e czél elérésére őszintén kíván neki szencsét az egész művelt világ melynek érdeklődését a merész vállalkozó a legnagyobb mértékben felkeltette. Nem csoda ha a magyarok érdeklődését is felkeltette, s a »Képes Családi Lapok« ez a kitünően szerkesztett és illusztrált lap siet annak a kíváncsiságnak a kielégítésére, melylyel az expedíció eredménye élete kitünik. Fénykép felvételek után mutatja be a »Sas« megtöltését, felszállásához tett előkészületeket s biztosan tudjuk, hogy első között lesz, kik képen és írásban az expedíció sikeréről be fognak számolni. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal (V., Vadász-utca 14 szám Budapestén.)

Közgazdaság.

A hüvelyes növényekről.

A hüvelyes növények kétségkívül fontos helyet töltenek be a szántókon s fontosságuk uyer az által:

1. hogy posteikben igen dusak,
2. hogy nemcsak emberi tápúl, de a brak gyanánt is szolgálnak,
3. hogy keresett kiviteli cikket képeznek,
4. hogy a levegő lvgenytartalmából sokat felvesznek.

5. hogy zölden és szárítva értékesíthetők s megérve szárnélkül sokáig eltarthatók.

A hüvelyes növények szokásos nálunk termelni a borsót, lencsét, babot, búkkönyt, lóbabot. Mindezek a kapás növények közé tartoznak friss trágyát nem igényelnek, ez

nem is czélszerű alájok, kivéve ha zöld takarmánynak vettettek mint köztes növények is kultiválhatók más kapások közt s így jövedelmet általok jelentékenyen fokozhatjuk. Elényük, hogy gyökereik igen mélyen leynulnak az altalajba s ott is felkeresik a tápot, tehát sovány földben is tenyésznek, tavaszi vetemények, van azonban a búkkönyvek és borsónak őszi felesége is.

Őszi borsó és őszi búkköny azonban csak szelid éghajlat alatt telelnek át, hol a tél nem tulságos kemény. Magnak és zöld takarmánynak vagy szénének termelik őket. Megtermelésük ép oly előnyös, miutha takarmányt készitünk belőlük mert magjok keresett áru és igen korai zöld takarmányt szolgáltatnak. Mindenkor más szálas növényvel vettettek, rendesen őszikalászosokkal. Magnak termelve a kalászos tápuvény csak $\frac{1}{4}$ - $\frac{1}{5}$ -öd részét teszi az egésznek. Takarmánnyal vetve $\frac{1}{3}$ -da búkköny vagy borsó s $\frac{1}{3}$ -da rozs, tavaszkor vetve zab vagy egyéb. Vetnek belőle kat. holdanként 75 kg. búkkönyt s 25 kg. rozstot.

A lóbab azonban jó, kövér földet kíván, ez már zsaroló növény, sok tápaanyagot kihuz a földből s ez okból trágyázni szoktak alá, nem dől meg, hanem néhol rozsdát kap (kivált nedves esztendőben). Rend s sorvéstét kíván s kapás művelést. Sortávolsága 30—40 cm. igen jókor vetendő, mint általában a hüvelyeseket, kivéve természetesen a paszulyt, mely hideg földben ki sem kel, ha dér éri, akkor meg elfagy. A lóbabok magjából sok vetőmag kell, itt ugyan határoz az is, hogy kis vagy nagyszemű lóbabot vettünk-e? Számituunk rendesen 150—200 litert. Csapadékos klíma alatt termése biztos és jól fizet. Magját áztatva vagy darálva értékesítik, miut igen jó abraktarmányt. Könnyen vethető eke után is s elég mély földtakarót kibír. A borsó és lencse természetesen sokkal ismertebb, mintsem hogy hosszabban kellene vele foglalkozni mindkettő néhol sokat szeved a zsisziktól ilyen érdemes helyen volna helyettök egyéb hüvelyes növényt termelni, melyet a szizsik nem bánt. Ujabbban kezdik a tavaszi borsót is vetni zöldtakarmánynak keverten.

A paszuly legismertebb valamennyi közt, leginkább elterjedt kert s mezei növényünk. Rendesen mint a köztes növény természetetik, habár érdemes volna vele külön is foglalkozni, amenyiben a szép fehér babot külföldre is mindenkor jól ellehet adni, miért is nagybani természetésre mindig könnyű fővésű fehér babot használjunk. A dusan trágyázott talajt mindig meghálálja s különösen a szuperfoszfát és gipsz keverékkeli trágyázás után óriási terméseket ad.

VALÓDI PÁRISI

HALHOLYAG ÉS GUMMI

tucztaja 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8 frt. Világhírű cég. Alapított 1881-ben.

Megrendelési cím:

REIF J. különlegesség, WIEN, I., Brandstätte 3.

Kiviteli árjegyzék ingyen zárt borítékban.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét a Szentesen, I. tized 193. szám alatt lévő irodánkra föl hívni s tisztelettel fölkeríteni, hogy ha akár birtokszerzési, akár pedig betáblázott drágább kamatu adósságának kifizetése czéljából rövid vagy hosszabb idejű törlesztéses

OLCSÓ PÉNZKÖLCSÖNRE

szüksége volna, hogy hozzánk, alólirott címhez teljes bizalommal fordulni méltóztassék, miután általunk az óhajtott olcsó pénzkölcsönhöz a lehető legrövidebb idő alatt juthat.

A tőkét nem kell külön törleszteni, miután a tőke és kamat együttesen törlesztetik és a meghatározott időre az egész adósság elfogy.

A készpénz kölcsönök 3 $\frac{1}{2}$ % , 4% , 4 $\frac{1}{2}$ % és 5% kamatra kaphatók, megfelelő tőketörlesztéssel 10 évtől 50 évig terjedő visszafizetés mellett.

Eelőleges költség nincs semmi.

Szükséges iratok: telekkönyvi kivonat, karaszteri birtokiv, adókönyv.
Ragadja meg tehát minden birtokos az alkalmat, hogy régi, drágább kamatu adósságait az általunk följajánlott olcsóbb kamatu kölcsönnel fölcsérélje, hogy minél előbb szabaduljon a súlyos terhektől.

BANK- és JELZÁLOG-KÖLCSÖN-ÜZLET

SZENTESEN, I., 193. Szathmári lisztkereskedő házában.

I. magyar királyi szabadalmazott OSZTÁLY SORSJÁTÉK

A magyar kir. sorsjáték
50.000 nyereseményének
jegyzőke.

A legnagyobb nyeresemény a játéktér 9. §. szerint.

1.000.000
Egy millió korona

A nyeresemények különleges beosztása a következő:

Nyeresemények	Korona
1 á	600,000
1 "	400,000
1 "	200,000
2 "	190,000
1 "	90,000
1 "	80,009
1 "	70,000
2 "	60,000
1 "	40,000
5 "	30,000
1 "	25,000
7 "	20,000
3 "	15,000
31 "	10,000
67 "	5,000
3 "	3,000
432 "	2,000
763 "	1,000
1238 "	500
90 "	300
31700 "	200
3900 "	170
4900 "	130
50 "	100
3900 "	80
2900 "	40

50000 nyeresemény és jutalom
összegben, mely 6 osztályban sorsol-
tatik ki. 13.160,000 kor.

Az 1897. év február hó 27-iki törvény szerint a kis lutri megszűnik s ezen osztálysorsjáték által pótolatik. Németországban ezen nemű sorsjátékok már 100 év óta fennállanak és az illető sorsjegyek eladattak. Nálunk Magyarországon is emelkedik iránta az érdeklődés, mert a sorsjegyek legnagyobb része biztos kezekben van. Nemsokára ilyenek ráfizetéssel lesznek kaphatók. Azért ajánljuk, hogy a vétellel ne késünk.

A magyar osztálysorsjáték áll:

100.000 és 50.000

eredeti sorsjegyből és pénznyereseményből.

A nyerési esélyek oly előnyösek, hogy az eddigi kis lutri, vagy igérvény vétele ezzel nem is hasonlítható össze. Ily előnyös esélyekkel szemben mindenki nyujtsa kezét a szerencsének viszonyaihoz képest.

Az összes 50,000 nyeresemény a mellette álló nyeresemény jegyzékből látható; ezen nyeresemények 6 részben lesznek kisorsolva és a nyerő sorsjegy készpénzben kifizettetik.

6 frt egy egész eredeti sorsjegy
3 " egy fél " "
1.50 " egy negyed " "
0.75 " egy nyolczad " "

A huzások a fővárosi vígadó épületében nyilvánosan történnék a m. kir. kormány felügyelete alatt és egy kir. közjegyző előtt. A huzásnál mindenki jelen lehet.

Mi üzlethelyiségünkben elárusítjuk vagy utávvétellel, vagy az összeg postautalványváltal beküldése ellenében ajánlott levélben elküldjük az eredeti sorsjegyeket. Minden egyes vevő nevét azonnal feljegyezzük és vevőink minden egyes huzás után megkapják a kimerítő sorsolási jegyzéket.

Rendelvényeket f. é. augusztus 19-ig fogadunk el.

Török A. és Társa

a magy. királyi szabad. osztály-sorsjáték főelárusítói.

B u d a p e s t, V á c z i - k ö r ú t 4. s z á m

SANGERHAUSENI GÉPGYÁR MAGYARORSZÁGI GYÁRTELEPE.
BUDAPEST, KÜLSŐ VÁCZI-ÚT 1443.

Első és egyedüli magyar special gépgyár,

a mely az összes mezőgazdasági iparágak számára szükséges gépeket gyártja.

Gazdák és iparosok számára mint hajtó erő rendkívül előnyös a

„Hoffmeister-féle gőzmotor“

a legjobb, a legolcsóbb és legbiztosabb gőzgép. Fűthető szénnel, fával, cserrel és minden egyéb hulladékkal. Minden nagyságban $\frac{1}{2}$ lóerőtől kezdve gyártjuk.

„A Hoffmeister-motor“

rendkívüli előnyei folytán minden eddig ismert hajtóerőt fölmúl. Felállítható bárhol, semmi alapozás vagy falazás nem szükséges, állhat szilárdan vagy szállítható.

„A Hoffmeister-motor“

megszerzését gazdáknak és iparosoknak a legmelegebben ajánljuk. — Leírással, felvilágosítással, árjegyzékkel szívesen szolgálunk.

Képviselőre ajánlatokat elfogadunk.

Nyomatott Szilber János könyvnyomdájában Csongrádon.

A »REFORM TANMÓD VEZETŐSÉGE«, hogy a maga nemében páratlan a pedagóphysiológiai szaktekintélyek által elismert psychó- és physiológiai következetességen alapuló tanfolyamain (levél szerint is) résztvevők között (nő vagy férfi) több mint

15000 KORONA

dijakat oszt ki oly czélből, hogy ezen tanmódot — amely mindenekelőtt a tanulni óhajtót megta nitja tanulni, s egyben ennek emlékezőtehetségét a tökély legmagasabb fokára emelni törekszik, s csakis akkor kezd a tulajdonképeni tantárgy tanításához ha a tanuló emlékezőtehetsége az illető tantárgy felfoghatására kellően előkészített, — mindenütt ismeretessé tegye adja a következő díjtalanít.

A g Yakor lat itt Ud Á s
N. n. N. n. N. n. N. n. N. n. k ire
h Asz nos

A ki ezen talányt helyesen megoldja fejteni küldje azt és 40 kr. postabélyeget a pontos címével a REFORM-TANMÓD »F. G.« VEZETŐSÉGEHEZ,

Budapest, Váci-körút 47.

Minden egyes beküldőnek egy rendkívül érdekes, diszes kötésű könyv lesz bérmentve megküldve. Azonkívül

8 osztályban 1500 főjutalom
több mint 15000 korona

összértékben köztük 1000, 800, 750, 500, 300, 250, 200, 150, 100 korona s. i. t. értékben lesz kiosztva, olyképp, hogy bárki is mind 8 osztályon vehet részt s így 8 legelső főjutalomra is tehet szert. Közelebbi felvilágosítások valamint a jutalmazottak névsora és címe más helyen lesz közölve.

Regények, folyóiratok, népies elbeszélések, hírlapok, hasznos olvasmányok, képeskönyvek, ima és énekes könyvek fűzve a vagy diszkötésben is kaphatók (bolti áron) lapunk kiadóhivatalában.

Majdnem

8000 FORINT

lesz díjtalanul kiosztva

„A L É T“

kiadóhivatala által. A díjkiosztáson, valamint a kiadóhivatal által nyújtandó tisztességes és jövedelmező mellékkereseten, (biztos állásra való kilátással) részt vehet mindenki (nő vagy férfi) ki a következő talány megfejtést beküldi.

A s Zeren cseabát Rakse géde.

A ki ezen talányt meg tudja helyesen fejteni, az küldje a megfejtést és 35 krt. postabélyegben a pontos címével A LÉT kiadóhivatalának,
BUDAPEST, V.

Minden egyes beküldőnek egy rendkívül érdekes, diszes kötésű könyv lesz bérmentve megküldve. Azonkívül

8 osztályban, 1500 főjutalom

majdnem

8000 frt összértékben

köztük jutalmak: 1000, 800, 750, 500, 300, 250, 200, 150, 100 korona s. i. t. értékben lesz kiosztva olyképp, hogy bárki is mind a 8 osztályon részt vehet s így 8 legelső főjutalomra is tehet szert. A közelebbi felvilágosítást valamint a jutalmazottak névsora és címe a »LÉT«-ben lesz közöltéve.